Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Basisschool Eben-Haëzer

Plaats	:	Opheusden
BRIN nummer	:	03HY|C1
Onderzoeksnummer	:	291250
Datum onderzoek	:	6 maart 2017
Datum vaststelling	:	12 april 2017

SAMENVATTING

Basisschool Eben-Haëzer heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?
De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen goed. Hierdoor en door een adequate organisatie, communicatie en samenwerking in- en extern is het mogelijk het onderwijs af te stemmen op hun onderwijsbehoeften.
Dit geldt ook voor leerlingen die extra zorg nodig hebben. Daarbij komt dat de samenwerking met relevante partners als de voorschool, het samenwerkingsverband (SWV), de gemeente en het vervolgonderwijs eveneens goed is. En de school betrekt de ouders ook steeds meer bij het onderwijs.

Verder vindt de school een veilige schoolomgeving voor de leerlingen belangrijk. Alle betrokkenen roemen de prettige en open sfeer, die er mede door een goed veiligheidsbeleid is gekomen. Daarnaast is het team er alert op of dit beleid en daarmee het schoolklimaat verder aangescherpt en verbeterd kan worden.

De kwaliteitszorg en -cultuur op de Eben-Haëzer zijn ook goed. Dit komt onder meer door de wijze waarop de school haar kwaliteitszorgsysteem heeft ingericht en ook steeds weer verbetert. Het team heeft zicht op de eigen kwaliteit en voert verbeteringen weloverwogen door.
Daarnaast probeert het team steeds meer de aanwezige expertise zo efficiënt mogelijk in te zetten (van en met elkaar leren). En voelen de leraren een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs.

Wat kan beter?
De leraren leggen duidelijk uit en zorgen voor rust en structuur in de lessen. Door leerlingen meer te stimuleren tot interactie en beheren van het eigen leerproces kunnen de leraren er voor zorgen dat leerlingen actiever met de lessen mee gaan doen. Daarnaast moeten recente ontwikkelingen als Engels vanaf groep 1, een nieuwe taalmethode, en het werken met een kleutervolgsysteem en groepsplannen zich nog 'zetten'.

De eindresultaten voldoen aan de norm. Door het beleid rond de (meer)begaafde leerlingen verder uit te bouwen is hier wellicht verdere ontwikkeling mogelijk.
De school is bezig, naast taal en rekenen, ook andere eindresultaten in beeld te brengen.

Wat moet beter?
Bij alle onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de wettelijke vereisten (de basiskwaliteit).

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?
Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool Eben-Haëzer.
Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze
Op 6 maart 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directeur, intern begeleider en coördinator veiligheid, leraren, ouders, en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen waaronder de hulpklas; deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd;
- presentatie door het management over de visie op het onderwijs nu en in de toekomst op de school.

Op 9 maart hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer
Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op de Eben-Haëzerschool. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De kwaliteit van het onderwijs op basisschool Eben-Haëzer is op orde. Op alle onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de basiskwaliteit. Zes standaarden zijn als goed beoordeeld.

De leraren volgen de ontwikkeling van hun leerlingen goed en passen hun aanbod en instructie hierop aan. Zij geven afgestemde instructie voor de verschillende niveaugroepen die zij in hun klas onderscheiden. Aandacht is er ook voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben omdat zij een achterstand of een voorsprong hebben op hun leerjaar. Er is sprake van een goede samenwerking met andere betrokkenen, zodat de school hierbij altijd op adequate hulp kan rekenen en de ondersteuning zo effectief en efficiënt mogelijk is.

Veiligheid is daarnaast een sterk punt, ook volgens iedereen met wie we gesproken hebben. De school besteedt hier veel aandacht aan, evolueert en neemt in overleg met betrokkenen passende maatregelen.
Dit wordt ondersteund door een goede kwaliteitszorg en -cultuur. De school hanteert een dekkend kwaliteitszorgsysteem. De directie heeft overzicht en stuurt zo nodig bij. Het team werkt professioneel samen, is gericht op leren van en met elkaar en op voortdurende verbetering.

De leraren leggen duidelijk uit, volgen hun leerlingen en stemmen af op onderwijsbehoeften. Hierin kunnen zij zich verder ontwikkelen.
De eindresultaten van taal en rekenen voldoen aan de norm. De school is bezig eigen streefdoelen te ontwikkelen en van andere vakken dan taal en rekenen eindresultaten in beeld te brengen.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISSCHOOL EBEN-HAËZER

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling			•
OP3	Didactisch handelen		•	
OP4	(Extra) ondersteuning			•
OP6	Samenwerking			•

Onderwijsproces

Ieder kind wordt gezien
Op de Eben-Haëzerschool hebben de leraren goed zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen. Op basis van een analyse van de toetsgegevens, observaties en overleg met de intern begeleider delen zij leerlingen bij taal en rekenen aan de hand van de methodische materialen in drie verschillende niveaugroepen in. Daarnaast krijgen veel leerlingen ook nog remedial teachingmomenten (zie planoverzichten per groep) aangeboden. Verder kunnen kinderen die niet genoeg hebben aan de differentiatiemogelijkheden binnen de groep in de hulpgroep (hele dagen of alleen de ochtenden) of de verrijkingsgroep (anderhalf uur per week) geplaatst worden. Bij de kleuters werken de leraren met groepsplannen. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling werkt iedereen daarmee.
Verdere ontwikkelmogelijkheden, zoals verbetering en/of uitbreiding van het volgen van de ontwikkeling van leerlingen bij onder meer Engels, wereldoriëntatie en cultuureducatie, hebben de komende jaren deaandacht van de school.

Het didactisch handelen is op orde en volop in ontwikkeling
Het didactisch handelen van de leraren is gebaseerd op het DI-model. In de bezochte lessen was dit terug te zien. Intussen proberen de leraren de meest recente inzichten in hun lesgeven te verwerken (Expliciete Directe Instructie-model). Het is een van de verbeteronderwerpen waar de school aan werkt. In het algemeen leggen leraren duidelijk uit, differentiëren in de instructie, expliciteren en evalueren het lesdoel. Ze zorgen ook voor een prettig werkklimaat.

Wel zijn er soms nog verschillen te zien in de kwaliteit van de lessen. Het handelingsgericht werken (HGW) is in ontwikkeling. De afstemming van de lessen kan verder ontwikkeld worden, bijvoorbeeld bij Engels en wereldoriëntatie. De leraren willen de leerlingen ook meer samenwerkend laten leren (interactie tussen leerlingen) en meer 'eigenaarschap' geven over hun eigen leren (verdere ontwikkeling weektaak en kindgesprekken bijvoorbeeld). Het uitspreken van 'hoge verwachtingen' naar leerlingen toe blijft belangrijk. Aandachtspunt blijft bij deze schoolgrootte van 16 à 17 groepen ook het borgen van de gekozen werkwijze onder meer door een goede in- en externe communicatie.

De extra ondersteuning is goed mede door een adequate samenwerking met alle betrokkenen
Voor leerlingen die structureel onderwijs nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod en/of ondersteuning. Zij heeft vastgelegd wat zij daaronder verstaat en welke voorzieningen zij in dit verband kan bieden. In een ontwikkelingsperspectief (OPP) of groeidocument is vastgelegd hoe het onderwijs voor deze leerlingen is ingericht. De OPP's voldoen aan de eisen die wij daaraan stellen.
Dat er hier sprake is van meer dan basiskwaliteit komt met name door de goede samenwerking met andere 'ondersteuners' en een toenemende betrokkenheid van kinderen en hun ouders bij het stellen van ontwikkelingsdoelen.

Goede samenwerking met relevante (keten)partners bij de vormgeving van het onderwijs
Basisschool Eben-Haëzer werkt goed samen met voorschoolse voorzieningen (en gemeente), andere basisscholen en het vervolgonderwijs om een doorgaande lijn in het onderwijs te waarborgen. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werkt de school samen met het samenwerkingsverband (SWV) en andere zorgpartners.
Er is hierbij echt sprake van goede samenwerking, van meer dan basiskwaliteit. Informatie wordt niet alleen uitgewisseld tussen zorgpartners, maar ook programma's worden afgestemd en gedeeld. Daarnaast is er consequente aandacht voor ouderbetrokkenheid/-participatie en de eigenheid van het kind. De school is bezig een en ander vanuit de eigen identiteit onder te brengen in een integrale visie op onderwijs, (kwaliteits)zorg en sociale veiligheid.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid			•

Schoolklimaat

Veiligheid goed en continu in de aandacht
De school besteedt de nodige tijd en aandacht aan maatregelen om de veiligheid van leerlingen en personeel te waarborgen. Zij doet dat via een veiligheidsbeleid (dat niet alleen curatief maar ook preventief werkt), protocollen voor sociale media en pesten, en een pestcoördinator/vertrouwenspersoon. Bij incidenten treedt de school snel en adequaat op. Zij gebruikt daarbij ook digitale middelen zoals camera's. Zij heeft zicht op de veiligheid en het welbevinden van leerlingen door dit voor leerlingen minimaal eenmaal per jaar te monitoren. Voor ouders en leraren gaat dat één keer per twee jaar gebeuren.
De school is voortdurend bezig om haar beleid verder aan te scherpen en te bedenken wat zij verder nog kan doen. Zij probeert de inbreng van de leerlingen en hun ouders bij het veiligheidsbeleid te vergroten.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten voldoen aan de norm
De eindresultaten liggen over het geheel genomen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Ze liggen de afgelopen jaren boven de ondergrens die wij bij de beoordeling hanteren. - In de schoolgids zijn de eindresultaten in de gecorrigeerde versie weergegeven en niet in de 'ruwe versie' die sinds een aantal jaren gebruikelijk is. Dit geeft een enigszins vertekend beeld. De gegevens in de schoolgids zullen worden aangepast. Met een sinds anderhalf jaar meer structureel en uitdagend aanbod voor de (meer)begaafde leerlingen zullen de resultaten mogelijk bij sommige groepen 8 in de toekomst boven de bovengrens komen te liggen.
De school is bezig eigen streefdoelen (ambities) voor haar resultaten te formuleren. Hetzelfde geldt voor het in beeld brengen van de eindresultaten bij andere vakken en/of vaardigheden dan taal en rekenen. Verder worden de kengetallen uit het voortgezet onderwijs over oud-leerlingen steeds meer systematisch verzameld. Dit soort gegevens helpen bij het formuleren van ambities.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Een goed kwaliteitszorgsysteem
De kwaliteitszorg heeft zich verder ontwikkeld sinds het vorige schoolbezoek vier jaar geleden: het hele team is nu meer betrokken bij deze zorg. De school beschikte en beschikt over een goed functionerend stelsel van kwaliteitszorg. Zij heeft zicht op de resultaten en op de kwaliteit van het onderwijsproces onder meer door klassenbezoeken (met een kijkwijzer) en bijbehorende evaluatiegesprekken. Het team evalueert een en ander regelmatig en zorgt er ook voor de bereikte onderwijskwaliteit vast te houden. Uit de jaarplannen en het schoolplan blijkt aan welke verbeteringen de school werkt. Zij voert die verbeteringen systematisch door.
Het team is bezig met het afspreken van ambitieuze maar wel realistische eigen doelen en dit binnen een integrale visie op onderwijs die recht doet aan de eigen identiteit maar ook aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Men wil doorgaan met het van en met elkaar leren en daarbij zo mogelijk ook steeds meer stakeholders en onafhankelijke deskundigen betrekken.

Een professionele kwaliteitscultuur gericht op voortdurende verbetering
Op de Eben-Haëzer is een grote bereidheid om gezamenlijk de onderwijskwaliteit te versterken. Door een overzichtelijke organisatie (de commissies bijvoorbeeld) en een goede overlegstructuur lukt dat ook, ondanks de schoolgrootte. De school kent een professionele kwaliteitscultuur. Zij voldoet aan wettelijke eisen, zoals code goed bestuur en bekwaam en bevoegd personeel dat de eigen bekwaamheid kan onderhouden, maar ook aan eigen eisen van kwaliteit. Binnen het team is er draagvlak voor de ambities en visie van de school. De teamleden delen inzichten en expertise met elkaar en stellen zich kritisch op ten aanzien van het eigen handelen. De directie voelt zich gesteund door de teamleden en omgekeerd voelen zij zich betrokken bij en verantwoordelijk voor de verbeteringen die de directie wil doorvoeren. Er staat kortom een professioneel team dat het onderwijs en zichzelf steeds wil verbeteren. De kunst is dat vast te houden.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de overige wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Eben-Haëzer. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Op maandag 6 maart 2017 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de Eben-Haëzerschool (03HY).
Voorafgaand aan dit onderzoek heeft de school ten overstaan van de inspectie zichzelf geëvalueerd op zes voorgeschreven standaarden (OP2, OP3, SK1, OR1, KA1 en KA2) en op twee standaarden naar eigen keuze (OP4 en OP6). Naast de beschrijvingen van de eigen zienswijze is door de school veel documentatie m.b.t. deze standaarden geüpload in het inspectiedossier. Tevens heeft de school gebruik gemaakt van de gelegenheid zichzelf te presenteren op de standaarden Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur (KA1 en KA2), Zicht op ontwikkeling (OP2) en Veiligheid (SK1).

Het bestuur is content met het oordeel van de inspectie dat de Eben-Haëzerschool haar kwaliteit op orde heeft en dat het basisarrangement gehandhaafd blijft. Desondanks is het bestuur van oordeel dat om deze kwaliteit te handhaven de school in beweging moet blijven. Om het bereikte kwaliteitsniveau minimaal te handhaven of te verhogen ziet het bestuur er op toe dat de school zichzelf doelen stelt en deze cyclisch realiseert. Door middel van verslaglegging vanuit de school, besprekingen met de directie, het bijwonen van lessen en de informatie van de Adviesraad, blijft het bestuur adequaat betrokken op de voortgang van het onderwijs op de Eben-Haëzerschool.

N.a.v. het kwaliteitsonderzoek volgt het bestuur met belangstelling de activiteiten die de school onderneemt op de volgende relevante gebieden:

OP2 Zicht op ontwikkeling
De school heeft goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. In de komende periode zal naast de schoolbrede trendanalyse worden ingezoomd op de opbrengsten per groep.

OP3 Didactisch handelen
De schoolontwikkeling is m.b.t. het didactisch handelen nadrukkelijk gericht op de principes van het Expliciete Directe Instructiemodel. Door de consequente

hantering van de principes van dit model verwacht het bestuur op termijn ook een positieve ontwikkeling van de opbrengsten van de school.
Daarnaast heeft de school zich ten doel gesteld om de gemaakte afspraken cyclisch te borgen, zodat de effecten verder zullen toenemen.

OP4 Extra ondersteuning
De school presteert op dit onderdeel goed. Het bestuur acht het gewenst dat de school zich op deze standaard blijvend profileert en de samenwerking met andere ondersteuners en de betrokkenheid van leerlingen en ouders voortdurend in het oog houdt.

OP6 Samenwerking
De inspectie beoordeelt dat er sprake is van goede samenwerking met een scala van instanties ter bevordering van goed onderwijs. Het bestuur stimuleert de acties van de school m.b.t. de ontwikkeling van een integrale visie op identiteit, kwaliteit en veiligheid (sociaal en fysiek).

SK1 Veiligheid
Het bestuur is van mening dat dit thema meer dan normale aandacht nodig heeft op de school. Dit niet alleen omdat het een maatschappelijk beladen thema is, maar zeker ook dat veiligheid vanuit onze identiteit een grote plaats dient te hebben. Het is dan ook positief dat de inspectie van oordeel is dat het thema veiligheid op school goed en continue de aandacht krijgt. Het bestuur ziet er nadrukkelijk op toe dat naast de zaken die de school reeds realiseert, er een constante ontwikkeling op dit gebied in goede samenwerking met de ouders plaatsvindt. Het bestuur volgt de ontwikkelingen m.b.t. het veiligheidsbeleid (12 pijlers) met meer dan gewone belangstelling.

OR1 Resultaten
De eindresultaten van de school zijn stabiel en liggen al jaren op het niveau dat van de leerling populatie verwacht mag worden. Het bestuur stimuleert het beleid van de school om te zoeken naar mogelijkheden het niveau van de resultaten te verhogen. De school heeft op dit gebied de volgende ambities: Verdere ontwikkeling van (tussen)streefdoelen, doorontwikkeling differentiatiebeleid, vergroting van de instructievaardigheden en verdere ontwikkeling van het beleid m.b.t. hoog- en meerbegaafden.

KA1 en KA2 Kwaliteitszorg en –cultuur
De inspectie constateert een professionele kwaliteitscultuur op de Eben-Haëzerschool. Het bestuur is van mening dat kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur geen doel op zichzelf is maar een middel om te komen tot een professionele

onderwijsorganisatie. Het bestuur merkt op dat op de school ambitieuze en realiseerbare doelen gesteld worden en dat er grote bereidheid is om gezamenlijk de onderwijskwaliteit te versterken. Het bestuur ziet toe op de ontwikkeling die de school doormaakt op dit gebied m.b.t. kwaliteit en identiteit. Op basis van de verslaglegging van uit de school monitort het bestuur de onderwijspraktijk van de school.